

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.016.01.2021

Pan
Mirosław Ferdynand Gazda
Burmistrz Annopola

Urząd Miejski w Annopolu
ul. Rynek 1
23-235 Annopol

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/003 – Działania organów administracji publicznej na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych społeczeństwa

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11
llu@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Annopolu ¹ ul. Rynek 1, 23-235 Annopol
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mirosław Ferdynand Gazda, Burmistrz Annopola od 23 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Wiesław Ryszard Litwiński, Burmistrz Annopola od 30 listopada 2014 r. do 22 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania urzędu miasta/gminy w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 6 lipca 2021 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Katarzyna Kuzioła, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/86/2021 z 7 czerwca 2021 r. (akta kontroli t. I str.1-3)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Burmistrz gminy miejsko-wiejskiej Annopol⁴, działając przy pomocy Urzędu Miejskiego oraz innych jednostek organizacyjnych Gminy podejmował szereg działań w celu podniesienia poziomu kompetencji cyfrowych mieszkańców. Działania te polegały w szczególności na pozyskiwaniu grantów przeznaczonych na realizację projektów związanych z podnoszeniem poziomu kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy i skutecznym osiąganiu założonych w takich projektach wskaźników rezultatów⁵. W latach 2017-2021 Gmina przystąpiła do realizacji projektów: „Aktywna tablica”, „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”, „Zdalna szkoła”, „Zdalna szkoła+” i „Nadal Młodzi - Klub Seniora w gminie Annopol”. Gmina podejmowała odpowiednie działania informacyjno-promocyjne w tym zakresie, wynikające z obowiązków określonych w umowach o powierzenie danego grantu. Wszystkie granty, które otrzymała Gmina na działania związane z podnoszeniem kompetencji cyfrowych zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Ustalenia kontroli wykazały następujące nieprawidłowości przy realizacji działań w zakresie objętym kontrolą:

¹ Zwany dalej także „Urzędem” lub „UM”.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: „ustawa o NIK”.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Zwanej dalej także „gminą Annopol” lub „Gminą”.

⁵ Z wyjątkiem grantu „Nadal młodzi – Klub seniora w Annopolu”, gdzie nie udało się w pełni zrealizować planowanych zadań ze względu na wprowadzenie w całym kraju obostrzeń w związku z pandemią COVID-19.

- zakwalifikowanie do udziału w projekcie „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej” dwóch osób, które nie spełniały jednego z warunków uczestnictwa (nie miały ukończone 25 lat w momencie przystąpienia do szkolenia finansowanego z grantu otrzymanego przez Gminę w ramach tego projektu);
- nierzetelnie sprawowany nadzór Gminy nad firmami z którymi zawarła umowy w celu realizacji ww. projektu, którego głównym celem było przeszkolenie 144 mieszkańców Gminy. Dokumentacja przeprowadzonych szkoleń, przedłożona przez firmę szkolącą mieszkańców była nierzetelnie sporządzona, a firma, której Gmina powierzyła zarządzanie projektem nie wywiązała się należycie z powierzonych jej obowiązków i w rezultacie nie wyegzekwowała od firmy szkolącej prawidłowego prowadzenia dokumentacji z realizowanych szkoleń.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Działania urzędu miasta/gminy w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2018-2021 obowiązującym dokumentem o charakterze strategicznym Gminy była Strategia Rozwoju Gminy Annapol na lata 2016-2023⁶ (dalej: Strategia). Jedną z części Strategii stanowił Strategiczny Program Rozwoju (dalej: Program), w ramach którego wyznaczono cztery cele ogólne (strategiczne), w tym dwa uwzględniały zagadnienia dotyczące podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców, tj.:

- *Zapewnienie równego dostępu do pozostałej infrastruktury* – określono, że cel ten zostanie osiągnięty m.in. poprzez realizację celu szczegółowego (operacyjnego) *Wspieranie edukacji*, a ten zostanie osiągnięty poprzez m.in. działanie *Rozwój nowoczesnych technologii w edukacji*;
- *Wsparcie sektora społecznego i rozwój kapitału ludzkiego* (cel ogólny (strategiczny) zostanie osiągnięty m.in. poprzez *Wspieranie kapitału ludzkiego* (cel szczegółowy), a ten zostanie osiągnięty przez realizację dwóch działań (przy współpracy Starostwa Powiatowego i Powiatowego Urzędu Pracy) polegających na szkoleniu osób bezrobotnych i osób chcących zdobyć nowe kwalifikacje.

Gmina ww. cele strategiczne i operacyjne osiągała m.in. poprzez realizację nw. projektów (opisanych odpowiednio w pkt 4, 7 i 8 niniejszego wystąpienia): „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”, „Zdalna szkoła”, „Zdalna Szkoła+”, Nadal Młodzi – Klub Seniora w Gminie Annapol” oraz „Aktywna tablica”. W Strategii nie przyjęto mierników osiągania rezultatów, a termin wdrożenia działań wyznaczono do 2023 r.

(akta kontroli t. I str. 4, 6-14, 140, 143-145)

2. Przed uchwaleniem *Strategii rozwoju gminy na lata 2016-2023*, w Gminie prowadzono działania polegające na udostępnianiu mieszkańcom, instytucjom, organizacjom ankiet służących do opracowania Strategii, mające na celu określenie potrzeb mieszkańców m.in. w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych. W Strategii zdefiniowano trzy grupy mieszkańców, które można uznać za kluczowe dla podnoszenia poziomu kompetencji cyfrowych, tj. osoby uczące się i prowadzące zajęcia, osoby bezrobotne i osoby chcące zdobyć nowe kwalifikacje.

⁶ Stanowiąca załącznik do uchwały XXXV/263/17 Rady Miejskiej w Annapolu z dnia 2 sierpnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Annapol na lata 2016-2023.

Burmistrz wyjaśnił, że na podstawie ankiet służących do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Annapol zdiagnozowano potrzeby mieszkańców, a następnie przygotowano projekt Strategii, który poddano konsultacjom społecznym umożliwiając składanie uwag na odpowiednim formularzu, po czym uchwalono ostateczny dokument Strategii, który opracowała firma zewnętrzna. Ankiety wykorzystywane do przygotowania Strategii zostały opracowywane przez Gminę wspólnie z firmą zewnętrzną. W Strategii nie przewidywano z góry wymiernych efektów działalności w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych. Efekty takie były określane w projektach, które zostały zgłoszone do dofinansowania, ocenione pozytywnie, a następnie zrealizowane w ramach tych działań. Projekty bezpośrednio skierowane na podniesienie kompetencji cyfrowych realizowane przez gminę Annapol w okresie objętym kontrolą były finansowane ze źródeł zewnętrznych, głównie w ramach grantów pozyskiwanych z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Rezultaty działań prowadzonych w tym zakresie były analizowane pod kątem efektywności przy zastosowaniu mierników i metod wskazanych w danym projekcie. Rezultaty innych działań w tym obszarze, ze względu na ich rozproszenie nie były poddawane szczegółowej analizie.

(akta kontroli t. I str. 4, 6-14, 140-141, t. II str. 603, 605-606)

3. W okresie objętym kontrolą inne poza UM gminne jednostki organizacyjne bezpośrednio nie uczestniczyły w podnoszeniu kompetencji cyfrowych mieszkańców niebędących ich pracownikami, a wszystkie działania formalne w tym zakresie na rzecz mieszkańców Gminy podejmował Urząd.

(akta kontroli t. I str. 4, 141)

4. Gmina już na etapie opracowywania i uchwalenia Strategii Rozwoju na lata 2016-2023 w ramach działania - Rozwój nowoczesnych technologii w edukacji (TIK)⁷ zaplanowała podnoszenie kompetencji cyfrowych kadry nauczycielskiej. W związku z tym dyrektorzy szkół, dla których Gmina jest organem prowadzącym, w przekazywanych do Urzędu planach doskonalenia zawodowego nauczycieli przewidywali dokształcanie nauczycieli w tym zakresie. Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych, w tym umiejętności wykorzystywania cyfrowych materiałów edukacyjnych w nauczaniu, odbywało się m.in. w ramach warsztatów, kursów oraz szkoleń online dla nauczycieli oraz w ramach szkoleniowych rad pedagogicznych, konferencji i webinarium. Ponadto Gmina przez kolejne trzy lata składała wnioski do Kuratorium Oświaty w Lublinie o udzielenie wsparcia finansowego w ramach rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 „Aktywna tablica”, łącznie dla pięciu szkół. W związku z tym Gmina zobowiązana była zapewnić jednocześnie wkład własny dla szkół stanowiący co najmniej 20% kwoty kosztów realizacji zadania objętego dofinansowaniem z budżetu państwa. W wyniku realizacji programu „Aktywna tablica” do szkół zakupiono: tablicę interaktywną bez projektora ultraogniskowego, pięć tablic interaktywnych z projektorem ultraogniskowym, pięć interaktywnych monitorów dotykowych o przekątnej ekranu co najmniej 55 cali, dwa projektory oraz pięć zestawów głośników lub innych urządzeń pozwalających na przekaz dźwięku.

(akta kontroli t. I str. 4, 141, 146-168, 183-340)

5. W latach 2019-2020 odbyło się jedno szkolenie podnoszące kompetencje cyfrowe pracowników UM, w temacie „Proces obsługi klienta z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań IT w procesie świadczenia elektronicznych usług

⁷ Określonego w ramach celu szczegółowego - Wspieranie edukacji i celu ogólnego - Zapewnienie równego dostępu do pozostałej infrastruktury.

publicznych”, w którym wzięły udział dwie osoby spośród odpowiednio 74 i 73 pracowników Urzędu⁸.

Ponadto w latach 2019-2020 zostały zaplanowane i przeprowadzone szkolenia pracowników, na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych społeczeństwa, w Ośrodku Pomocy Społecznej (dalej: OPS) oraz w szkołach, dla których Gmina jest organem prowadzącym. W OPS pięciu pracowników zostało przeszkolonych w nw. tematach: „Efektywne wykorzystanie Oprogramowania firmy Sygnity w Pomocy Społecznej (Pomost STD, Wywiad Plus, MOUS)”, „Obsługa Centralnego systemu teleinformatycznego SL2014” oraz Obsługa oprogramowania „Czyste Powietrze”.

Burmistrz wyjaśnił, że w związku z brakiem zgłaszanych potrzeb przez pracowników w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych, szkolenia w latach 2019-2020 nie były planowane w tym zakresie. Według Burmistrza sytuacja taka była spowodowana wcześniejszą⁹ realizacją projektu pn. „Wdrożenie usprawnień zarządczych w Powiecie Opolskim, Gminie Annapol, Gminie Karczmiska, Gminie Końskowola oraz Gminie Poświętne na podstawie wyników samooceny CAF”, realizowanego w ramach Priorytetu V, Działania 5.2., Poddziałania 5.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W ramach tego projektu pracownicy UM uczestniczyli w kursach ECDL¹⁰, które ukończyło 10 osób.

(akta kontroli t. I str. 4-5, 141-143, 169-170)

6. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie prowadzono innych działań informacyjno-promocyjnych dla mieszkańców Gminy, dotyczących popularyzacji podnoszenia kompetencji cyfrowych, niż wynikające z realizacji przez Gminę mikroprojektów opisanych w pkt 7 wystąpienia.

Burmistrz wyjaśnił, że gmina Annapol nie podejmowała działań informacyjno-promocyjnych poza wynikającymi z realizacji projektów: „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”, „Zdalna szkoła”, „Zdalna szkoła+” i „Nadal Młodzi - Klub Seniora w gminie Annapol”.

(akta kontroli t. I str. 5, 141, 143)

7. W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 8 czerwca 2021 r. Gmina uzyskała środki przeznaczone na podnoszenie kompetencji cyfrowych mieszkańców w ramach projektów realizowanych w Programie Operacyjnym Polska Cyfrowa na lata 2014-2020:

- Oś Priorytetowa nr I „Powszechny dostęp do szybkiego internetu”, działanie 1.1 „Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach”, projekty: „Zdalna Szkoła” – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego oraz „Zdalna Szkoła+” – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej;
- Oś Priorytetowa nr III „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa”, działanie 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”, projekt „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”.

W dniach 2 kwietnia i 20 maja 2020 r. Gmina złożyła wnioski o przyznanie grantów do Centrum Projektów Polska Cyfrowa na zakup sprzętu dla uczniów i nauczycieli niemających warunków technicznych do uczestnictwa w kształceniu zdalnym. Wnioskowano o przyznanie środków finansowych odpowiednio w kwocie 59 850 zł i 75 000 zł na zakup: 21 i 25 laptopów z wyposażeniem (tj. adaptory LAN i myszy bezprzewodowe) i oprogramowaniem, za które poniesiono wydatki w kwocie

⁸ Stan na dzień 31 grudnia 2019 r. i 2020 r.

⁹ W 2013 r. - 18 wrzesień 2013 r. (data ukończenia szkoleń).

¹⁰ Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych.

odpowiednio 62 019,40 zł¹¹ i 72 663,95 zł¹². Burmistrz (w dniach 4 i 23 czerwca 2020 r.) przekazał 40 zakupionych laptopów dyrektorom szkół publicznych (dla których jest organem prowadzącym) oraz 6 laptopów Prezesom Stowarzyszeń będących organami prowadzącymi odpowiednio Publiczne Szkoły Podstawowe w Janiszowie, Borowie i Opoce Dużej (w dniach 10 i 25 czerwca 2020 r. na podstawie zawartych umów użyczenia). W dniach 30 września i 27 listopada 2020 r. Gmina wysłała wnioski rozliczające granty w ramach projektów „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+”, które z dniem 2 listopada 2020 r. i 4 czerwca 2021 r. zostały zaakceptowane przez Centrum Projektów Polska Cyfrowa. Realizacja grantów przebiegała zgodnie z umową o dofinansowanie, a drobne różnice, które wystąpiły zostały wyjaśnione z Operatorem i nie miały wpływu na rozliczenie grantu¹³.

W dniu 10 lipca 2018 r. Gmina złożyła wniosek o przyznanie grantu do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, Operatora projektu „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”, na realizację mikroprojektu pn. „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gminy Annopol”, w ramach którego planowano zorganizowanie szkoleń dla 144 mieszkańców Gminy. Wnioskowano o przyznanie środków finansowych w kwocie nieprzekraczającej 80 372 zł, z przeznaczeniem na: zakup sprzętu komputerowego¹⁴, organizację szkoleń, wynagrodzenie kadry instruktorskiej oraz usługi zarządzania i administracji. Na realizację tego mikroprojektu poniesiono wydatki¹⁵ w łącznej kwocie 80 213,67 zł¹⁶. Działania realizowane w ramach grantu obejmowały wykonanie pięciu zadań (wskazanych we wniosku), tj. promocji projektu, zakupu sprzętu do realizacji szkoleń, organizacji szkoleń w zakresie kompetencji cyfrowych, zapewnienia i wypłaty wynagrodzenia kadrze instruktorskiej oraz zarządzanie projektem. Celem głównym projektu realizowanego w okresie od 1 sierpnia 2018 r. do 20 marca 2019 r. było podniesienie poziomu kompetencji cyfrowych¹⁷ niezbędnych do skutecznego korzystania z mediów cyfrowych w celach zawodowych, edukacyjnych i rekreacyjnych, wśród minimum 80% uczestników spośród 144 osób powyżej 25 roku życia z obszaru Gminy, objętych szkoleniami

¹¹ W związku z zawartą umową o powierzenie grantu nr 1821/2020 w dniu 23 kwietnia 2020 r. pomiędzy Centrum Projektów Polska Cyfrowa (zwanym Operatorem) a gminą Annopol (zwaną Grantobiorcą) na realizację Projektu (przedsięwzięcie realizowane przez Grantobiorcę opisane we wniosku o przyznanie grantu) – zakup 21 laptopów wraz z dodatkowym oprogramowaniem – w kwocie nieprzekraczającej 59 850 zł i stanowiącej 100% kwoty wydatków kwalifikowalnych Projektu.

¹² W związku z zawartą umową o powierzenie grantu nr 715 177 10 41 w dniu 1 lipca 2020 r. pomiędzy Centrum Projektów Polska Cyfrowa (zwanym Operatorem) a gminą Annopol (zwaną Grantobiorcą) na realizację Projektu (przedsięwzięcie realizowane przez Grantobiorcę opisane we wniosku o przyznanie grantu) – zakup 25 laptopów z dodatkowym oprogramowaniem – w kwocie wskazanej na liście rankingowej na której został ujęty Grantobiorca – 75 000 zł i stanowiącej 100% kwoty wydatków kwalifikowalnych Projektu. W dniu 30 listopada 2020 r. Gmina zwróciła niewykorzystane środki finansowe w kwocie 2 336,05 zł.

¹³ Zdalna szkoła – w trakcie realizacji projektu utrudnieniem był brak możliwości zakupu 21 szt. komputerów o parametrach i cenie wskazanych we wniosku o dofinansowanie; ostatecznie zakupiono 21 szt. komputerów o różnych rodzajach procesora, kwota zakupów przekroczyła wysokość otrzymanego dofinansowania w związku z tym Gmina ze środków własnych pokryła różnicę.

Zdalna szkoła+ - niewielki wyjątek dotyczył zakupu laptopów z dodatkowymi akcesoriami (mysz i karta sieciowa USB) stanowiących komplety z zakupionymi laptopami zamiast samych laptopów wskazanych we wniosku o dofinansowanie oraz przekazania laptopów większej liczbie uczniów, w tym z rodzin wielodzietnych, niż to zostało wskazane w ww. wniosku o dofinansowanie.

¹⁴ 9 komputerów przenośnych, które na podstawie zarządzenia nr 120/9/2019 Burmistrza Annopola z dnia 21 maja 2019 r. zostały przekazane Publicznej Szkole Podstawowej w Grabówce.

¹⁵ W związku z zawartą umową o powierzenie grantu nr 1/1/2018 w dniu 6 sierpnia 2018 r. pomiędzy Województwem Lubelskim (zwanym Operatorem) a gminą Annopol (zwaną Grantobiorcą) na realizację Mikroprojektu (przedsięwzięcie realizowane przez Grantobiorcę opisane we wniosku o przyznanie grantu) w kwocie nieprzekraczającej 80 372 zł i stanowiącej 100% kwoty wydatków kwalifikowalnych Mikroprojektu.

¹⁶ Rzeczywista kwota wydatkowana i jednocześnie otrzymana przez Gminę.

¹⁷ Poprzez udział w szkoleniach przeprowadzanych według scenariuszy i materiałów szkoleniowych otrzymanych od Województwa Lubelskiego w modułach tematycznych: kultura w sieci, rolnik w sieci, tworzenie własnej strony internetowej, działania w sieciach społecznościowych, finanse i transakcje w sieci, biznes w sieci oraz rodzic w sieci.

z zakresu kompetencji cyfrowych wskazanymi we wniosku o przyznanie grantu. Celami szczegółowymi do osiągnięcia w terminie do 20 marca 2019 r. wśród min. 80% uczestników projektu było:

- zwiększenie popytu wśród 144 uczestników projektu na nowe technologie informacyjne i komunikacyjne (dalej: TIK) i ich zastosowania przyczyniające się do podnoszenia efektywności i jakości życia,
- zwiększenie świadomości korzyści płynących z korzystania z nowych TIK w życiu zawodowym oraz osobistym;
- podniesienie umiejętności aktywnego korzystania z TIK, w tym Internetu oraz podniesienie motywacji do korzystania z Internetu, w tym e-usług publicznych.

Pomiar stopnia realizacji celów był przeprowadzony według następującej formuły, tj. firma szkoleniowa (na podstawie zawartej z nią umowy) została zobowiązana do przeprowadzenia wśród uczestników szkolenia wstępnego testu umiejętności (pre-test), końcowego testu umiejętności (post-test) i ankiety, dostępnych na platformie e-learningowej i na stronie internetowej Ministerstwa Cyfryzacji. Wyniki testów i ankiet trafiły bezpośrednio na serwery Ministerstwa, a Gmina nie otrzymała i nie posiada informacji o ich wynikach.

Realizacja grantu przebiegała zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie, z wyjątkiem zakwalifikowania i udziału w projekcie dwóch osób, które w dniu przystąpienia do mikroprojektu nie miały ukończonych 25 lat. Podczas realizacji grantu wystąpiły opóźnienia, które wynikały z oczekiwania na termin szkolenia dla kadry instruktorów organizowane przez Operatora. Mimo to, Gmina zrealizowała ten mikroprojekt w zakresie rzeczowym (obejmującym m.in. przeszkolenie¹⁸ 144 mieszkańców Gminy) wynikającym z wniosku o przyznanie grantu i w okresie określonym w umowie o powierzenie grantu, tj. od 1 sierpnia 2018 r. do 20 marca 2019 r. Dalsza realizacja projektu przebiegła bez opóźnień.

Działania informacyjno-promocyjne w związku z otrzymanym grantem obejmowały:

- zamieszczenie ogłoszenia dotyczącego oferty szkoleniowej: na stronie gminy Annapol: www.annapol.info, na profilu „Życie Annapola” i OPS w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Annapolu,
- zamieszczenie ogłoszenia o przystąpieniu do projektu i ofercie szkoleniowej w lokalnym kwartalniku „Panorama Annapola”;
- zapewnienie możliwości konsultacji telefonicznych i mailowych potencjalnym uczestnikom szkoleń;
- oznakowanie zgodnie z wytycznymi, w tym znakiem Unii Europejskiej i znakiem Funduszy Europejskich i/lub jego oficjalnym logo promocyjnym: informacji i materiałów, podawanych do wiadomości publicznej: ogłoszenia, wzory umów, wzory wniosków, dokumenty i materiały dla osób i podmiotów uczestniczących w projekcie, m.in. zaświadczenia, zaproszenia, materiały informacyjne, programy szkoleń, listy obecności, korespondencja.

Działania te były prowadzone zgodnie z obowiązkami w zakresie informacji i promocji określonymi w § 11 umowy o powierzenie grantu, w tym ze wskazanym tam „Poradnikiem beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji”.

Wszystkie wydatki w ramach realizacji grantu zostały poniesione przez Gminę Annapol zgodnie z § 6 umowy o powierzenie grantu i były wydatkami

¹⁸ Z zakresu tematycznego: kultura w sieci, rolnik w sieci, tworzenie własnej strony internetowej, działania w sieciach społecznościowych, finanse i transakcje w sieci, biznes w sieci, rodzic w sieci.

kwalifikowalnymi. Wydatki te były ponoszone również zgodnie z art. 254 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁹.

(akta kontroli t. I str. 15-139, t. II str. 72-587, 593-598)

8. W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 6 lipca 2021 r. Gmina uzyskała środki finansowe w kwocie 476 419,50 zł (stanowiące 90% całkowitych²⁰ wydatków kwalifikowalnych projektu) przeznaczone m.in. na podnoszenie kompetencji cyfrowych mieszkańców w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej nr 11 „Włączenie społeczne”, Działania 11.2 „Usługi społeczne i zdrowotne”, w ramach projektu „Nadal Młodzi – Klub Seniora w gminie Annopol”. W związku z realizacją tego projektu zawarto umowę²¹ z Województwem Lubelskim (dalej Instytucja Zarządzająca) na realizację przedsięwzięcia polegającego na poprawie dostępności i jakości usług społecznych dla 50 starszych osób, niesamodzielnych ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia, wymagających opieki w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej czynności dnia codziennego, zamieszkujących na terenie miasta i gminy Annopol. Realizacja założeń projektu nastąpiła poprzez utworzenie „Klubu Seniora” oraz zwiększenie aktywności społecznej seniorów poprzez objęcie usługami społecznymi, których zadaniem była integracja oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu seniorów z gminy Annopol. Ogółem na realizację zadań zaplanowanych w projekcie poniesiono wydatki kwalifikowalne w kwocie 419 427,72 zł, w tym dofinansowanie wyniosło 377 484,95 zł. W ramach jednego spośród sześciu zadań odbywały się zajęcia dla pięciu dziesięcioosobowych grup z obsługi komputera. Przy realizacji tego zadania nie zakupiono komputerów, gdyż w celu realizacji zajęć wynajmowano salę wyposażoną w odpowiedni sprzęt. Wydatki ponoszono w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań, w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, a także zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zasadami wynikającymi z umowy dotacji. Działania realizowane w ramach projektu polegały na: utworzeniu i doposażeniu „Klubu Seniora” w Annopolu, wsparciu motywacyjnym i psychologicznym dla uczestników projektu, edukacji prozdrowotnej seniorów, spotkaniach edukacyjno-integracyjnych (w tym zajęcia z obsługi komputera), warsztatach pasji i twórczości (w tym warsztaty twórczości plastycznej, warsztaty relaksacyjno-ruchowe, muzykoterapii) i współpracy międzypokoleniowej. Założone cele zostały osiągnięte w zakresie od 57,14% do 100%, a przyczyną nieosiągnięcia w pełni założonych celów było zagrożenie spowodowane COVID-19. Gmina na bieżąco uzgadniała zmiany w harmonogramie z Instytucją Zarządzającą i podejmowała możliwe do realizacji działania w ramach projektu, na ile pozwalały wprowadzone obostrzenia.

(akta kontroli t. I str. 342-635, t. II str. 1-71)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Do udziału w projekcie „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej” zakwalifikowano dwie osoby, które w dniu przystąpienia do mikroprojektu nie miały ukończonych 25 lat²², co było warunkiem uczestnictwa

¹⁹ Dz.U. z 2021 r. poz. 305.

²⁰ Wynoszących 529 355 zł zgodnie z § 3 ust. 1-2 umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

²¹ Nr 140/RPLU.11.02.00-06-0143/18-00 w dniu 5 czerwca 2019 r.

²² Osobom tym brakowało 17 i 196 dni do ukończenia 25 lat w momencie przystąpienia do mikroprojektu realizowanego przez gminę Annopol.

w projekcie. Dotyczyło to jednego z uczestników szkolenia „Rodzic w sieci” i jednego uczestnika szkolenia „Mój biznes”, które odbyły się odpowiednio 23-24 stycznia 2019 r. i 13-14 lutego 2019 r. w Publicznej Szkole Podstawowej w Annopolu. Zgodnie z § 4 ust. 2 Umowy o powierzenie grantu nr 1/1/2018 w szkoleniach miały brać udział osoby, które ukończyły 25 rok życia w dniu przystąpienia do mikroprojektu.

Burmistrz wyjaśnił, że do projektu „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej” zgłaszało się bardzo wiele osób. Do udziału w projekcie omyłkowo zakwalifikowano dwie osoby, które w dniu przystąpienia do projektu nie miały ukończonych 25 lat. Ośrodek Pomocy Społecznej w Annopolu przyjmował formularze rekrutacyjne osób, które wyrażały duże zainteresowanie udziałem w szkoleniach. Ośrodek kwalifikując osoby do udziału w projekcie brał pod uwagę rok urodzenia osoby zgłaszającej chęć udziału w projekcie i korzyści wynikające z udziału w szkoleniach.

(akta kontroli t. II str. 87-132, 427-432, 512-517, 601, 604)

2. Gmina nierzetelnie sprawowała nadzór nad wywiązywaniem się z zawartych umów przez firmy, które uczestniczyły w realizacji projektu „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gmin Polski Południowo-Wschodniej”. Dokumentacja szkoleń²³ prowadzonych na zlecenie Urzędu Miejskiego w Annopolu została sporządzona w sposób nierzetelny. Nie wynika z niej, czy warunki umowy zawartej pomiędzy Gminą Annopol a firmą szkoleniową zostały zrealizowane w ustalonym zakresie, tj. m.in.: w jakich godzinach były realizowane szkolenia, ile faktycznie trwały godziny szkoleniowe, ile było przerw i jaki był czas ich trwania, czy szkolenia prowadzone były według wymaganych scenariuszy i w jakim zakresie tematyka została wyczerpana. Gmina nie wyegzekwowała również od firmy, której powierzyła zarządzanie projektem, aby to ona wyegzekwowała od firmy przeprowadzającej szkolenia kompletną i rzetelną dokumentację potwierdzającą ich przeprowadzenie.

Zgodnie z § 1 umowy o zarządzanie projektem jej przedmiotem było zarządzanie projektem i obsługa księgowo-sprawozdawcza projektu „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”, które miało polegać na realizacji zadań określonych w zaakceptowanym przez Instytucję Pośredniczącą wniosku o dofinansowaniu projektu, a w szczególności na: koordynacji i zarządzaniu całością działań projektowych, bieżącym monitoringu projektu i działań z nim związanych, podejmowaniu działań naprawczych oraz weryfikacji i zapewnieniu poprawności dokumentacji pod kątem jej zgodności z wymogami programowymi. Firma ta zobowiązała się do przeprowadzenia projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu zaakceptowanym przez Instytucję Pośredniczącą.

Burmistrz wyjaśnił, że: „ze względu na brak doświadczenia w realizacji projektów społecznych oraz powierzenie zarządzania projektem firmie zewnętrznej, przekonani byliśmy, że dokumentacja potwierdzająca przeprowadzenie szkoleń jest przygotowywana w sposób kompletny i rzetelny. W trakcie prowadzenia szkoleń przeprowadzony został monitoring instruktora realizującego szkolenie przez Trenera działającego w imieniu Operatora. Ze sporządzonej notatki wynika, że monitoring obejmował uczestnictwo Trenera monitorującego szkolenie przez okres minimum jednej godziny zegarowej w zajęciach prowadzonych przez instruktora pod kątem obserwacji pracy instruktora oraz metodyki prowadzenia zajęć.”

(akta kontroli t. II str. 437-440, 442-445, 447-450, 452-455, 457-460, 462-465, 467-470, 472-475, 477-480, 482-484, 486-490, 492-494, 496-500, 502-505, 507-510, 588-592, 599-600)

²³ W modułach tematycznych: kultura w sieci, rolnik w sieci, działania w sieciach społecznościowych, finanse i transakcje w sieci, biznes w sieci oraz rodzic w sieci.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Kwalifikowanie do udziału w mikroprojektach realizowanych przez gminę Annopol wyłącznie uczestników spełniających warunki określonymi w umowie o powierzenie grantu.
2. Rzetelne sprawowanie nadzoru nad firmami, z którymi zostały zawarte umowy w ramach realizowanych projektów i egzekwowanie od nich wywiązywania się z warunków umów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, 6 sierpnia 2021 r.

Kontroler
Katarzyna Kuzioła
Specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
podpis

.....
podpis